

HSA

An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
Health and Safety Authority

Treoirlínte maidir le Garchabhair in Ionaid Oibre

Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta),
2007 (I.R. Uimh. 299/2007).

Clár Ábhair

Réamhrá	3	2.6	Fad ó sheirbhísí leighis	15
Cén fáth a bhfuil gá le garchabhair?	3	2.7	Níos mó ná fostóir amháin ag obair le chéile	15
Na Rialacháin	4	2.8	Fostaithe ag obair lasmuigh d'áitreabh an fhostóra	15
Ceanglais dhlíthiúla eile maidir le socruithe garchabhrach agus éigeandála ag an obair	5	2.9	Garchabhróirí ceirde a roghnú	15
Caibidil 1 - Trealamh garchabhrach	6	2.10	Oiliúint ar gharchabhróirí ceirde i nguaiseacha speisialta	16
1.1 Measúnú ar riachtanais gharchabhrach san ionad oibre	6	2.11	Rochtain ar chomhairle oilte nó speisialtóra	16
1.2 Boscaí garchabhrach agus fearais gharchabhrach	6	2.12	Cosaint ar ionfhabhtú	16
1.3 Guaiseacha speisialta	8	2.13	Leibhéil eile scileanna garchabhrach	17
1.4 Fostaithe atá ag obair lasmuigh d'áitreabh an fhostóra	8	2.14	Cóireáil gharchabhrach a thaifeadadh	17
1.5 Cianobair	8	2.15	Oiliúint, measúnú agus deimhniú garchabhróirí ceirde	18
1.6 Suíomhanna iargúlta	9	2.16	Fad oiliúna	18
1.7 Fostaithe de chuid níos mó ná fostóir amháin ag obair le chéile	9	2.17	Deimhniú ar Oiliúint an Chéad Fhreagróra Garchabhrach	18
1.8 Ábhar garchabhrach, trealamh agus soláthairtí a chothabháil	9	2.18	Oiliúint ar theagascóirí Freagróirí Garchabhrach Ceirde	18
1.9 Suíomh ábhair agus trealaimh gharchabhrach	10	2.19	Clárú soláthróirí oiliúna Freagróirí Garchabhrach Ceirde	19
1.10 Dífhibrileoirí Seachtracha Uathobrithe (AEDanna)	11	Caibidil 3 - Seomraí garchabhrach, trealamh agus cumarsáid	20	
1.11 Súilfholcadh práinneach agus cithfholcadáin éigeandála	11	3.1	Critéir maidir le forálacha	20
Caibidil 2 - Garchabhróirí agus teagascóirí ceirde, iad a sholáthar, a fheidhmeanna, a oiliúint agus a mheasúnú	12	3.2	Coinníollacha íosta do sheomraí garchabhrach	21
2.1 Ceanglas maidir le garchabhróirí ceirde	12	3.3	Saoráidí agus trealamh seomra garchabhrach	22
2.2 Critéir chun cinneadh a dhéanamh maidir le garchabhróirí ceirde a sholáthar go leordhóthanach agus go hiomchuí	12	3.4	Seomra garchabhrach nua á fheistiú	23
2.3 Líon na bhfostaithe	13	3.5	Naisc chumarsáide leis an ionad oibre	23
2.4 Leibhéal na guaise	14	3.6	Teagmháil le Seirbhísí Seachtracha	23
2.5 Inrochtaineacht garchabhróirí	15			

Réamhrá

Tá an treoir seo ceaptha chun cabhrú le fostóirí, fostaithe, ionadaithe sábháilteachta agus daoine eile tuiscint a fháil ar na riachtanais atá leagtha amach i gCaibidil 2 de Chuid 7 de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta), 2007 (I.R. Uimh. 299/2007). Soláthraíonn an doiciméad seo treoir agus faisnéis maidir le cinneadh a dhéanamh ar an ngá atá le soláthairtí garchabhrach san ionad oibre, oiliúint gharchabhrach d'fhostaithe, trealamh garchabhrach, agus saoráidí garchabhrach in ionad oibre. Ar deireadh, tugadh an treoir seo cothrom le dáta chun ailíniú le Caighdeán Oideachais agus Oiliúna um Fhreagairt ar Gharchabhair na Comhairle um Chúram Práinne Réamh-Ospidéal (PHECC). Tháinig an Traenáil Garchabhrach seo in áit an chúrsa Leibhéal 5 Garchabhrach Ceirde (OFA) mar an caighdeán bunaithe d'oiliúint OFA. Níl an doiciméad seo ceaptha a bheith ina léirmhíniú dlíthiúil ar an reachtaíocht.

Cén fáth a bhfuil gá le garchabhair?

Is scil thábhachtach an gharchabhair chun cúram tosaigh a sholáthar do dhuine gortaithe nó breoite agus is nasc ríthábhachtach é sa slabhra marthanais go dtí go dtiocfaidh cúram éigeandála breise. Tá sí thábhachtach mar is féidir léi an duine a choinneáil beo go dtí go dtagann cabhair leighis agus cabhraíonn sí le cosc a chur ar thuilleadh díobhála don duine.

Na Rialacháin

Baineann na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007, Caibidil 2 de Chuid 7 Garchabhair, le gach áit oibre lena mbaineann Uimhir 10 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 agus le fostóirí agus daoine féinfhostaithe araon.

Chun críocha na Rialachán agus na dtreoirínite seo, ciallaíonn “garchabhair”:

- a. i gcás ina dteastóidh cóireáil ó dhuine ó lia-chleachtóir cláraithe, nó ó chóireáil altra ginearálta chláráithe chun beatha duine a chaomhnú nó iarmhairtí díobhála nó breoiteachta a íoslaghdú go dtí go bhfaighfear seirbhísí lia-chleachtóra nó altra, nó
- b. i gcás miondíobhála nach bhfaigheadh aon chóireáil mura mbeadh sin, nó nach gá cóireáil a fháil ina leith ó lia-chleachtóir cláraithe, nó ó altra ginearálta cláraithe, faoi chóireáil leis an miondíobháil sin.

Tarraingítear aird ar an dá chineál ginearálta imthosca faoina bhféadfadh sé go mbeadh gá le garchabhair mar a shainmhínítear í a chur ar fáil do dhaoine san ionad oibre. Mar shampla, i gcás inar thit fostaí le pian trom, nó go bhfuil sé ag fuiliú go mór, teastaíonn garchabhair phráinneach, chun beatha a chaomhnú, nó chun tuilleadh díobhála tromchúisí a chosc, go dtí gur féidir le haltra, dochtúir nó cleachtóir cláraithe PHECC bainistíocht an cháis a ghlacadh ar láimh. Is é atá i gcleachtóir cláraithe PHECC ná Teicneoir Leighis Éigeandála (EMT), Paraimhíochaineoir (P) nó Ard-Pharaimhíochaineoirí (AP). Maidir le beatha a chaomhnú, aithnítear an coincheap “Sáinn na Marthanais”. Tá sé seo bunaithe ar chúig nasc ríthábhachtacha chun beatha a shábháil lena n-áirítear:

Ag an taobh eile den speictream d'fhéadfadh go gciallódh garchabhair plástair ghreamaitheach a sholáthar le haghaidh mionghearrtha chun ionfhabhtú a chosc agus chun cabhrú le leigheas.

Sainmhínítear “garchabhróir ceirde” sna Rialacháin mar “duine atá oilte agus cáilithe i ngarchabhair cheirde”.

Is é caighdeán oiliúna na Comhairle um Chúram Práinne Réamh-Ospidéal (PHECC) ná an caighdeán íosta aitheanta d’oiliúint gharchabhrach ceirde san ionad oibre. Tháinig Caighdeán Oideachais agus Oiliúna um Fhreagairt Garchabhrach (FAR) PHECC in ionad an chúrsa Garchabhrach Ceirde Leibhéal 5 a bhí ann roimhe seo mar an caighdeán bunaithe d’oiliúint gharchabhrach ceirde. Aithnítear na caighdeáin PHECC seo a leanas freisin chun an caighdeán oiliúna gharchabhrach ceirde a chomhlíonadh:

- An Chéad Fhreagróir Éigeandála
- Teicneoir Leighis Éigeandála
- Oibrí paraimhíochaine
- Ardcháilíochtaí paraimhíochaine

Tá sé de dhualgas ar fhostóirí trealamh gharchabhrach a chur ar fáil i ngach ionad oibre má éilíonn na coinníollacha oibre é.

Ag brath ar mhéid agus/nó guaiseacha sonracha an ionaid oibre, ní mór garchabhróirí ceirde oilte a sholáthar freisin. Ní mór seomraí gharchabhrach a sholáthar nuair is cuí, in aon áit oibre ina measann méid an áitribh, an cineál gníomhaíochta atá á dhéanamh agus minicíocht na dtionóiscí go bhfuil siad riachtanach. Caithfidh na seomraí seo a bheith feistithe i gceart le trealamh gharchabhrach agus áiseanna.

Níl feidhm ag an gceanglas maidir le seomraí gharchabhrach maidir leis na háiteanna oibre seo a leanas:

- Modhanna iompair a úsáidtear lasmuigh den ghnóthas nó áit oibre laistigh de mhodh iompair;
- Bád iascaireachta;
- Gort, adhmaid nó talamh atá ina chuid de ghnóthas talmhaíochta nó foraoiseachta atá suite ar shiúl ó fhoirgneamh an ghnóthais.

Ní mór teagmhálacha seachtracha riachtanacha a dhéanamh agus a bheith i bhfeidhm i ngach ionad oibre maidir le garchabhair agus cúram leighis éigeandála. Ní mór faisnéis a sholáthar d’fhostaithe agus/nó d’ionadaithe sábháilteachta maidir leis na saoráidí gharchabhrach agus na socruithe atá i bhfeidhm.

Ceanglais dhlíthiúla eile maidir le socruithe gharchabhrach agus éigeandála ag an obair

Díreoidh an cháipéis seo go sonracha ar na riachtanais atá sonraith i gCaibidil 2 de Chuid 7 de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007. Tá ceanglais eile maidir le garchabhair san ionad oibre agus socruithe éigeandála leagtha amach sa reachtaíocht thíos má tá feidhm ag an reachtaíocht seo maidir le hionad oibre, ní mór breithniú a dhéanamh freisin ar na ceanglais bhreise reachtaíochta.

- » Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Gníomhairí Ceimiceacha), 2001 (I.R. Uimh. 619/2001) agus arna leasú.
- » Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Carcanaigin, Só-ghineacha agus Substaintí atá Tocsaineach don Atáirgeadh), 2024 (I.R. Uimh. 122/2024).
- » Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Tógáil), 2013 (I.R. Uimh. 291/2013) agus arna leasú.
- » Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Spásanna Sainithe), 2001 (I.R. Uimh. 218/2001).
- » Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Iompar Earraí Contúirteacha de Bhóthar agus Úsáid Trealamh Brú Iniompartha), 2011, (I.R. 349/2011) agus arna leasú.
- » Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Cairéil) 2008 (I.R. Uimh. 28/2008) agus arna leasú.
- » Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Mianaigh), 2018 (I.R. Uimh. 133/2018).
- » Na Rialacháin Sábháilteachta, Sláinte agus Leasa (Suiteálacha amach ón gCósta) (Oibríochtaí) 1991 (I.R. Uimh. 16/1991) agus arna leasú.

Caibidil 1 - Trealamh garchabhrach

1.1 Measúnú ar riachtanais gharchabhrach san ionad oibre

Ní mór d'fhostóir measúnú a dhéanamh ar a ngníomhaíochtaí san ionad oibre agus san ionad oibre chun measúnú a dhéanamh ar na rioscaí a d'fhéadfadh teacht chun cinn chun cóireáil gharchabhrach a éileamh san ionad oibre. Cinnfidh an measúnú seo cad atá leordhóthanach agus oiriúnach don riachtanas garchabhrach san ionad oibre. Bíonn guaiseacha éagsúla i gceist le gníomhaíochtaí oibre éagsúla agus, dá bhrí sin, tá gá le soláthar garchabhrach éagsúil.

Tá guaiseacha measartha íseal ag roinnt áiteanna oibre, mar shampla oifigí nó leabharlanna, ach is minic a bhíonn guais níos mó nó guais shonrach ag baint le cinn eile, mar shampla, monarchana agus obair thógála. Cuireann na rialacháin ceanglais ar fhostóirí i leith a bhfostaithe féin le linn dóibh a bheith ag obair agus áirítear ar fhostaithe sa chomhthéacs sin daoine atá ag dul faoi oiliúint le haghaidh fostaíochta nó ag fáil taithí oibre in áitreabh an fhostóra.

Caithfear neamhfhostaithe in áitreabh an fhostóra a chur san áireamh freisin, mar shampla daltaí i scoileanna, custaiméirí i siopaí agus áiteanna tionóil phoiblí eile. Sa chás go ndéantar soláthar garchabhrach d'fhostaithe agus do chuirteoirí araon, ba chóir a bheith cúramach nach bhfuil leibhéal an tsoláthair gharchabhrach atá ar fáil d'fhostaithe níos lú ná an caighdeán a cheanglaítear leis na Rialacháin agus leis na treoirínite seo.

Dá bhrí sin, beidh na ceanglais maidir le soláthar garchabhrach ag an obair ag brath ar na tosca seo a leanas:

- Méid an ionaid oibre
- Líon na ndaoine atá fostaithe
- Cineál na hoibre
- Na guaiseacha a thagann chun cinn
- Rochtain ar sheirbhísí leighis
- Scaipeadh fostaithe
- Fostaithe atá ag obair lasmuigh d'áitreabh a bhfostóra
- Fostaithe in áit iargúlta
- Smaoinigh ar obair aonair, cianobair
- Patrúin oibre éagsúla. Oibríonn fostaí ar shuíomh oibre comhroinnte

1.2 Boscaí garchabhrach agus fearais gharchabhrach

Ba cheart bosca garchabhrach ceirde nó trealamh garchabhrach ceirde a bheith ag gach ionad oibre ar a laghad. I **dTábla 1** tugtar léiriú leathan ar an gcineál ábhar/trealaimh agus soláthairtí garchabhracha a bheadh réasúnach in imthosca éagsúla. Ní mór an trealamh seo a sheiceáil go rialta maidir le hinneachar, riocht agus dátaí éaga má tá siad ar fáil. Tá go leor míreanna, go háirithe cinn steiriúla, marcáilte le dátaí éaga. Déan míreanna atá imithe in éag a athsholáthar, agus déan iad a dhiúscairt go sábháilte. Mura bhfuil dáta éaga ag earra steiriúil, seiceáil leis an monaróir chun a fháil amach cá fhad is féidir é a choinneáil. Maidir le míreanna neamh-steiriúla gan dátaí, ba cheart duit a sheiceáil go bhfuil siad fós oiriúnach don fheidhm.

Ní mór machnamh a dhéanamh ar mhéid agus ar chastacht an ionaid oibre chun a chinntiú go scaiptear líon réasúnta fearas garchabhrach go cuí.

I gceantair ina mb'fhéidir go bhfuil drochshoilsíú ann ba chóir machnamh a dhéanamh ar dhílsiú ard-bhreise agus tóirse póca a sholáthar atá le coinneáil in aice leis an mbosca garchabhrach.

Níor cheart drugaí nó cógais a stóráil i mboscaí nó i bhfearais gharchabhrach ceirde, agus níor cheart iad a thabhairt ach amháin mar atá forordaithe ag liachleachtóir cláraithe. In imthosca áirithe gharchabhrach, is féidir le garchabhair aspirín a thabhairt má tá sé ar fáil do phian amhrasta cófra chairdiach de réir na hoiliúna. Dá bhrí sin, moltar an aspirín a stóráil ar leithligh nó leis an Dífhibrileoir Seachtrach Uathoibríthe (AED).

Tábla 1: Ábhair a Mholtar le bheith i mBoscaí agus Fearais Garchabhrach Ceirde¹

Ábhair	Ábhair Chéad Fhearais Taistil	Ábhair i mBosca Garchabhrach		
		1-10 Duine	11-25 Duine	26-50 Duine ²
Plástair steiriúla de mhéideanna éagsúla atá fillte ina n-aonar	20	20	20	40
Pardóga Steiriúla Súl (Uimh. 16) (banda ceangailte)	2	2	2	4
Bindealán Triantánach Fillte ina n-aonar	2	2	6	6
Feistis Créachta Neamhchóireáilte Steiriúla atá Fillte ina n-aonar Meánach (Uimh. 8) (10 x 8cms)	1	2	2	4
Feistis Créachta Neamhchóireáilte Steiriúla atá Fillte ina n-aonar an-Mhór (Uimh. 9) (13 x 9 cm)	1	2	6	8
Cóirithe Créachta Steiriúla Neamhíochta atá Fillte ina n-aonar Feistis Créachta an- mhór (Uimh. 3) (28 x 17.5cms)	1	2	3	4
Cuimlíní Dífhabhán Fillte ina n-aonar	10	10	20	40
Deimheas Paraimhíochaine	1	1	1	1
Péirí Lámhainní Scrúdaithe Indiúscartha (Ba chóir lámhainní saor ó LaTeX a chaitheamh nuair is féidir mar go bhfuil roinnt daoine ailléirgeach le laitéis).	3	5	10	10
Uisce steiriúil i gcás nach bhfuil aon uisce reatha soiléir ³	2x500ml	1x500mls	2x500ml	2x500ml
Feistis Dóanna Uisce-Bhunaithe Beag (10x10cm)	1	1	1	1
Feistis Dóanna Uisce-Bhunaithe Mór ⁴	1	1	1	1
Bindealán Síprise (7cm)	1	1	2	3
Blaincéad Scragail ⁵	1	1	1	1
Mála urlacain	2	2	2	2
Mála dramhaíola guaisí	1	1	1	1
Sciath bhéil le haghaidh CPR (masc póca CPR nó sciath aghaidh cothrom)	1	1	1	1
Tóirse pinn ⁶	1	1	1	1

1. I dTábla 1, tugtar treoir ghinearálta maidir leis an ábhar a mholtar i mboscaí garchabhrach ceirde agus i bhfearais garchabhrach ceirde bunaithe ar an líon daoine a úsáidtear. Is íoslíon iad na cainníochtaí a léirítear i dTábla 1 agus is féidir iad a mhéadú.
2. Ó thráth go chéile, ní bheidh na cainníochtaí a luaitear i dTábla 1 leordhóthanach agus ba cheart na méideanna iarbhir is gá a bheith bunaithe ar mheasúnú riosca. Sampla soiléir is ea go molar cainníocht 2x 500 ml d'uisce steiriúil le haghaidh uisciú súl a bheith ina bhfearais taistil do thiománaithe feithiclí earraí contúirteacha mar gheall ar an riosca teagmhála le ceimiceáin ghuaiseacha agus tá sé sin éigeantach i bhfeithiclí earraí contúirteacha áirithe (ADR 8.1.5).
3. Sa chás go bhfuil sa bhreis ar 50 duine á bhfostú, ba chóir go mbeadh pro rata a dhéanamh. Sa chás nach bhfuil uisce sconna príomhlíonra ar fáil go héasca le haghaidh uisciú súl, ba chóir uisce steiriúil nó gnáthshailíne steiriúil (0.9%) i ngabhdáin shéalaithe indiúscartha a sholáthar. Ba chóir go mbeadh 20ml ar a laghad i ngach gabhdán agus ba chóir iad a chaitheamh amach chomh luath is a bhrístear an séala. Níor cheart cupáin folctha/súile/coimeádáin in-athlíonta a úsáid le haghaidh uisciú súl mar gheall ar an riosca tras-ionfhabhtaithe. Ba chóir go mbeadh CE marcáilte ar an ngabhdán.
4. Sa chás nach bhfuil uisce sconna príomhlíonra ar fáil go héasca chun dóna a fhuarú. Ba chóir go mbeadh CE marcáilte ar an ngabhdán.
5. Ba chóir go mbeadh blaincéad caighdeanach ar fáil i dteannta fearas garchabhrach nuair is féidir.
6. Ní mór d'aon láithreán ina bhfuil limistéir atá criosaithe le ATEX (Atmaisféir Phléascacha ag an Obair) a bheith ar an eolas faoin gceanglas maidir le tóirsí ráitithe ATEX/ATEX atá sábháilte iontu féin lena n-úsáid sna limistéir sin.

1.3 Guaiseacha speisialta

Tá rioscaí níos airde ag roinnt tionscal agus áiteanna oibre agus d'fhéadfadh sé go mbeadh cóireáil éigeandála níos speisialaithe ag teastáil ina leith. Sa chás go bhfuil fostaithe nochta ag ionad oibre d'aon ghuaiseacha speisialta, bheadh gá le hoiliúint agus comhairle bhreise ó speisialtóirí. Dá bhrí sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le hoiliúint bhreise lasmuigh d'Oiliúint do Fhreagróirí Garchabhrach.

Mar shampla:

- Riosca nimhithe ag substaintí tocsaineacha, mar shampla ciainídí áirithe nó comhdhúile gaolmhara.
- Riosca dónna ó shubstaintí creimneacha nó ocsaídeacha, mar shampla aigéad hidreafluarach.
- An riosca go dtarlóidh nochtadh trí thimpiste do shubstaintí guaiseacha, mar shampla gáis thocsaineacha, ghreannaithe nó asfiscí, a éilíonn ocsaigin le haghaidh athbheochana. Ní féidir le Freagróir Garchabhrach ag a bhfuil deimhniú Freagróra Garchabhrach ocsaigin a riar. Tá oiliúint bhreise maidir le riarachán ocsaigine ar fáil tríd an gCéad Fhreagróir Cairdiach PHECC — ardleibhéil nó leibhéil an Chéad Fhreagróra Éigeandála. Tá tuilleadh sonraí ar fáil ar shuíomh gréasáin PHECC: PHECC Home (phecit.ie).
- Rioscaí sonracha eile a aithníodh sa Ráiteas Sábháilteachta a cheanglaítear le hAlt 20 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 (Uimh.10/2005).

Ní mór do fhreagróirí garchabhracha nó do phearsanra leighis ar an láthair, ag brath ar chóireáil, oiliúint bhreise a fháil de réir mar is gá ina n-úsáid. I gcásanna den sórt sin, ba cheart trealamh garchabhrach amháin ar a laghad den chineál a shonraítear i gcolún 2 de Thábla 1 a sholáthar, mar aon le haon trealamh nó frithnimheanna speisialta is iomchuí don riosca a bhaineann leis an nguais sin. Ba chóir go mbeadh siad seo suite chomh gar agus is féidir don láithreán ina bhfuil an ghuais i láthair.

1.4 Fostaithe ag obair ar shiúl ó áitreabh an fhostóra

I gcás ina n-oibríonn fostaithe go rialta ar shiúl ó áitreabh an fhostóra agus nach bhfuil aon ghuaiseacha nó fadhbanna speisialta leithlisithe ann, ní gá don fhostóir aon ábhar/trealamh garchabhrach a chur ar fáil. I gcás ina bhfuil úsáid uirlisí nó substaintí contúirteacha i gceist leis an obair sin, mar shampla obair thalmhaíochta agus fhoraoiseachta, seirbhísí leictreachais, gáis, uisce agus teileachumarsáide, iompar earraí agus substaintí guaiseacha, ba cheart an fearas taistil a shonraítear i gcolún 2 de Thábla 1 a sholáthar in éineacht le haon ábhar/trealamh nó frithnimheanna speisialta de réir mar is iomchuí (féach mír 1.3 thuas).

Ní mheastar gur gá do gach fostóir fearas taistil a chur ar fáil d'fhostaithe a bhíonn ag taisteal le linn dóibh a ndualgais a chomhlíonadh mura mbíonn guaiseacha speisialta nó tosca leithlisithe i gceist. Cé gur chóir oiliúint agus faisnéis a sholáthar do gach fostaí maidir le cad atá le déanamh i gcás díobhála nó timpiste ag an obair.

1.5 Cianobair

Tagraíonn cianobair do ghníomhaíochtaí oibre a dhéantar lasmuigh de ghnátháitreabh oibre an fhostóra lena n-áirítear i suíomh tí nó i mol cianoibre.

Má tá riosca íseal ag baint le hobair na bhfostaithe, amhail obair deisce agus má oibríonn tú i do theach féin, b'fhéidir nach mbeidh aon trealamh garchabhrach de dhíth ort thar ghnáthriachtanais tí. Ní mór measúnú a dhéanamh ar an ngníomhaíocht oibre agus ar an oiliúint agus ba cheart faisnéis a chur ar fáil do gach fostaí faoina bhfuil le déanamh i gcás gortaithe nó tionóisce ag an obair.

Ní mór na ceanglais gharchabhrach le haghaidh cianoibre a bhunú ar mheasúnuithe riosca agus a dhoiciméadú sa mheasúnú riosca agus sa ráiteas sábháilteachta.

1.6 Suíomhanna iargúlta

D'fhéadfadh oibríthe a bheith sách scoite amach fiú agus iad ag obair in ionad oibre ar leith mar chlós i monarcha nó ar chúl foirgnimh. D'fhéadfaí an leithlisiú sin a threisiú ar fheirmeacha, ar fhoraoiseacht agus ar limistéir shléibhtiúla, mar shampla. In imthosca den sórt sin, ba cheart trealamh taistil garchabhrach (colún 2 de Thábla 1) a bheith ar fáil fiú in éagmais tosca eile amhail uirlisí contúirteacha nó guaiseacha speisialta agus sna cásanna sin ina bhfuil rochtain theoranta ar an tsaoráid liachta iomchuí is gaire.

Féadfaidh saoráidí liachta iomchuí a bheith ina Lia-Chleachtóir Ginearálta, ina nAonad Díobhála Áitiúla nó ina Roinn Éigeandála Ospidéal. Ba cheart a thabhairt faoi deara nach bhfuil ranna éigeandála ag go leor ospidéal níos lú a thuilleadh agus gur gá machnamh a dhéanamh, más gá, ar ghaireacht na seirbhíse éigeandála agus tarrthála agus ar rochtain ar áiteanna iargúlta. Chomh maith leis sin, ba cheart plean réamhshocraithe a chomhaontú leis an gCleachtóir Ginearálta, chun a áirithiú go mbeidh fáil orthu agus go mbeidh siad praiticiúil maidir leis an inrochtaineacht nuair a shaináithnítear iad mar theagmhálaí leighis éigeandála.

1.7 Fostaithe de chuid níos mó ná fostóir amháin ag obair le chéile

I gcás ina bhfuil fostaithe de chuid níos mó ná fostóir amháin ag obair le chéile, agus gur mian leis na fostóirí lena mbaineann

dúbailt soláthair a sheachaint, féadfaidh siad comhaontú a dhéanamh trína soláthraíonn duine amháin acu na hábhair/trealamh agus na saoráidí garchabhrach is gá, mar shampla, ar láithreáin tógála, d'fhéadfadh na conraitheoirí lena mbaineann a chomhaontú go ndéanfaidh an conraitheoir a bhfuil an líon is mó fostaithe aige ar an láthair an soláthar garchabhrach go léir is gá. De ghnáth, i gcomhaontú i scríbhinn, glacann fostóir amháin freagracht as garchabhair do gach oibrí san áitreabh. In éagmais comhaontú den sórt sin, beidh ar gach fostóir a shocruithe féin a chinneadh.

1.8 Ábhar garchabhrach, trealamh agus soláthairtí a chothabháil

In áiteanna oibre ina bhfuil garchabhair ceirde oilte, ba cheart boscaí garchabhrach, fearais agus trealamh eile lena n-áirítear AED a choinneáil faoina smacht. Mura bhfuil gá le garchabhróir cheirde, ba cheart na boscaí agus na fearais gharchabhrach a bheith freagrach as ról ainmnithe sa Ráiteas Sábháilteachta. Ba cheart ábhar na mboscaí agus na bhfearas a athshlánú a luaithe is féidir tar éis iad a úsáid chun a chinntiú go bhfuil soláthar leordhóthanach de na hábhair go léir ann i gcónaí.

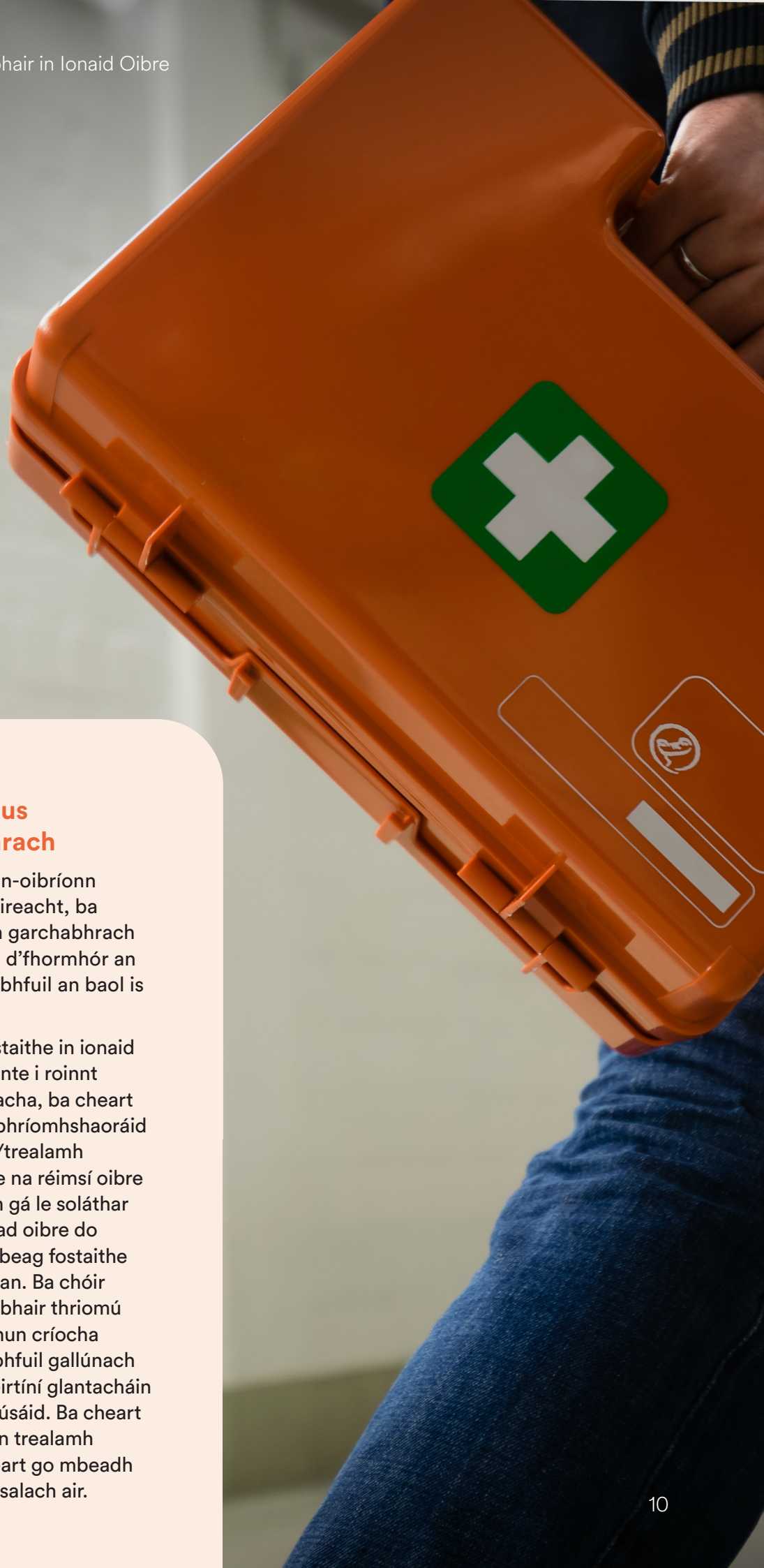
Níor chóir míreanna a úsáid tar éis an dáta éaga a thaispeántar. Tá sé ríthábhachtach, dá bhrí sin, trealamh garchabhrach a sheiceáil go minic, chun a chinntiú go bhfuil cainníochtaí leordhóthanacha ann agus go bhfuil gach earra inúsáidte. Ba cheart boscaí garchabhrach a bheith déanta as ábhar oiriúnach atá deartha chun a bhfuil iontu a chosaint ar éilliú ó theas, taise nó deannach agus ba cheart iad a shaináithint go soiléir mar choimeádáin gharchabhrach. Ba cheart boscaí 'Garchabhair' a bheith inaitheanta go soiléir, mar shampla, an mharcáil ar an mbosca, atá comhdhéanta de chros bhán ar chúlra glas.

Ba cheart cóirithe, lena n-áirítear cinn ghreamaitheacha, a bheith de dhearadh agus de chineál atá oiriúnach lena n-úsáid. I gcás ina bhfuil oiliúint bhreise faighte ag fostaí maidir le déileáil le guaiseacha sonracha a éilíonn úsáid frithnimheanna speisialta nó trealaimh speisialta, féadfar iad sin a stóráil gar don limistéar guaise nó féadfar iad a choinneáil sa bhosca garchabhrach. Níor chóir aon earraí eile a stóráil i mboscaí nó i bhfearas garchabhrach.

1.9 Suíomh ábhair agus trealamh garchabhrach

In ionaid oibre dhlútha, ina n-oibríonn roinnt fostaithe i ndlúthghaireacht, ba cheart ábhar agus trealamh garchabhrach a lonnú ag pointe atá áisiúil d'fhormhór an lucht saothair nó i gcás ina bhfuil an baol is mó ann go dtarlódh gortú.

I gcás ina bhfuil líon mór fostaithe in ionaid oibre ach go bhfuil siad roinnte i roinnt réimsí oibre féinchoimsitheacha, ba cheart machnamh a dhéanamh ar phríomhshaoráid a bhunú ina mbeadh ábhair/trealamh forlíontach i ngach ceann de na réimsí oibre sin. D'fhéadfadh go mbeadh gá le soláthar i gcodanna éagsúla den ionad oibre do ghléasra mór ina bhfuil líon beag fostaithe scaipthe thar limistéar leathan. Ba chóir gallúnach agus uisce agus ábhair thriomú indiúscartha a chur ar fáil chun críocha garchabhrach. I gcás nach bhfuil gallúnach agus uisce ar fáil, féadfar ceirtíní glantacháin taise atá fillte ina n-aonar a úsáid. Ba cheart rochtain éasca a bheith ar an trealamh garchabhrach agus níor cheart go mbeadh aon trealamh eile ag teacht salach air.

1.10 Dífhibrileoirí Seachtracha Uathobrithe (AEDanna)

Ba cheart soláthar dífhibrileoirí seachtracha uathobrithe (AEDanna) in ionaid oibre chun cabhrú le bás cairdiach tobann a chosc a mheas agus a chur chun cinn san ionad oibre. Tá an dífhibriliú luath trí úsáid a bhaint as AED ar cheann de na naisc ríthábhachtacha sa 'Slabhra Marthanais'. Go hidéalach, cibé áit a bhfuil garchabhair cheirde nó garchabhair cheirde in ionad oibre, ba cheart AED a sholáthar. Tá sé tábhachtach freisin machnamh a dhéanamh ar AEDanna breise a sholáthar thar shuíomhanna níos mó. Ba cheart AED, nuair is ann dó, a bheith inrochtana go héasca. Níor cheart aonad stórála AED a ghlasáil ná a shuíomh i limistéar atá deacair rochtain a fháil air.

I gcás ina bhfuil AED suite lasmuigh, ba chóir go mbeadh sé seo i gcomh-aireachta téite. Ba cheart an fhoireann a chur ar an eolas faoi shuíomh an AED/na AEDanna agus an suíomh/na suíomhanna a bhfuil comharthaí soiléire air/orthu. Tá sé ríthábhachtach clár rialta seicliosta a thabhairt isteach agus a choinneáil ar bun chun a áirithiú go mbeidh AED réidh le húsáid i gcónaí. Go sonrach, tá soilse táscaire seirbhíse réidh le taispeáint i gceart, tá pillíní AED i láthair, in-dáta agus tá muirear leordhóthanach ag an gceallra chun oibriú. Ní mór trealamh agus gabhálaí AED a chothabháil de réir threoracha an mhonaróra.

Moltar freisin oiliúint a chur ar fhostaithe eile nach garchabhróirí ceirde iad maidir le húsáid AEDanna. Tugtar Oiliúint an Chéad Fhreagróra Cairdiach ar an oiliúint fhoirmiúil seo.

Cé go bhféadfadh sé nach mbeadh sé praiticiúil AED a bheith i ngach ionad oibre, mar gheall ar chúinsí costais bheadh sé míreasúnta a bheith ag súil go mbeadh ceann ag gach fostóir, go háirithe micrifhiontair agus fiontair bheaga, ar a n-áitreabh. Ní amháin go n-áirítear sna costais seo an praghas ceannaigh ach freisin costas ríthábhachtach cothabhála an trealaimh agus oiliúint athnuachana rialta ar conas AEDanna a úsáid.

Mar sin féin, d'fhéadfadh sé a bheith praiticiúil d'fhostóirí san áit chéanna, amhail ionaid siopadóireachta nó ionaid do ghnólachtaí beaga ina bhfuil go leor fostaithe nó daoine eile, comhoibriú maidir le trealamh comhroinnte, oiliúint chomhroinnte agus cúnamh comhroinnte. Ba cheart suíomh an AED rochtana poiblí is gaire a mheas freisin toisc go bhféadfadh sé sin a bheith inrochtana go héasca.

Sa chás go gcuirtear AED ar fáil san ionad oibre, smaoinigh ar an suíomh a chlárú leis an tSeirbhís Náisiúnta Otharcharranna. Is féidir sonraí a chlárú tríd an nasc ar an leathanach gréasáin seo: www.nationalambulance.ie/aed.

1.11 Súilfholcadh éigeandála agus cithfholcadáin éigeandála

Cinntear an gá le súilfholcadh/ súilfholchtaí éigeandála agus cithfholcadán/cithfholcadáin éigeandála san ionad oibre trí mheasúnú riosca, bunaithe ar ghníomhaíochtaí san ionad oibre agus ar úsáid agus stóráil ábhair ghuaisigh. I gcás ina gcuirtear trealamh den sórt sin ar fáil, ní mór é a bheith inrochtana go héasca, é a choinneáil glan, cigireacht a dhéanamh air agus é a thástáil go minic. A chinntiú go bhfuil an trealamh feidhmiúil agus réidh le húsáid le linn éigeandála. Caithfidh rochtain ar na súilfholchtaí éigeandála agus cithfholcadáin éigeandála a bheith soiléir i gcónaí, le comharthaí i bhfeidhm chun suíomh an trealaimh a léiriú. Má tá cithfholcadáin éigeandála agus súilfholchtaí súl suite go seachtrach, ní mór iad a chosaint ó dhrochaimsir.

Tá caighdeán Eorpach EN 15154 ar fáil maidir le súilfholchtaí súl éigeandála agus cithfholcadáin éigeandála agus tá sé clúdaithe i 6 chuid.

Is éard atá in EN 15154 na codanna seo a leanas faoin teideal ginearálta Cithfholcadáin sábháilteachta éigeandála:

- Cuid 1: Cithfholcadáin choirp phluiméadaithe do shaotharlanna
- Cuid 2: Aonaid súilfholchtaí phluiméadaithe
- Cuid 3: Cithfholcadáin choirp neamhphluiméadaithe
- Cuid 4: Aonaid súilfholchtaí neamhphluiméadaithe
- Cuid 5: Cithfholcadáin choirp lasnairde uisce le haghaidh suíomhanna seachas saotharlanna
- Cuid 6: Ilcithfholcadáin choirp phluiméadaithe do shuíomhanna seachas saotharlanna

Caibidil 2 - Garchabhróirí agus teagascóirí ceirde, iad a sholáthar, a fheidhmeanna, a oiliúint agus a mheasúnú

2.1 Ceanglas maidir le garchabhair ceirde

Ceanglaítear leis na Rialacháin ar fhostóirí agus ar dhaoine féinfhostaithe cibé líon (más ann) garchabhair ceirde a sholáthar, nó a chinntiú go soláthraítear, ag gach áit oibre atá faoina rialú, de réir mar is gá chun garchabhair a thabhairt ag an áit oibre lena mbaineann. Ní mór aird a thabhairt ar mhéid agus ar ghuaiseacha an ionaid oibre. Maidir leis sin, sainmhíníonn na Rialacháin garchabhair mar ní a chiallaíonn:

“(a) i gcás ina dteastóidh cóireáil ó dhuine ó lia-chleachtóir cláraithe nó ó altra ginearálta cláraithe, cóireáil chun beatha a chaomhnú nó iarmhairtí díobhála nó breoiteachta a íoslaghdú go dtí go bhfaighfear seirbhísí cleachtóra nó altra,

nó

(b) i gcás miondíobhála nach bhfaigheadh aon chóireáil murach sin, nó nach gá cóireáil a fháil ina leith ó lia-chleachtóir cláraithe nó ó altra ginearálta cláraithe, cóireáil a chur ar an miondíobháil sin”.

Sainmhínítear leis na Rialacháin go gciallaíonn garchabhróir ceirde:

“**duine atá oilte agus cáilithe sa gharchabhair cheirde**

”

2.2 Critéir chun soláthar leordhóthanach agus cuí garchabhróirí ceirde a chinneadh

Ag féachaint don sainmhíniú ar gharchabhair sna Rialacháin, i gcás inarb ann do bhuanseirbhís sláinte ceirde, is é sin i gcás ina bhfuil lia-chleachtóir cláraithe nó altra ghinearálta chlárúite go buan san áitreabh faoi réir rochtana éasca, ba cheart don tseirbhís sin na socruithe garchabhrach a sholáthar agus a chomhordú. Ní gá go mbeadh ach garchabhróirí ceirde den sórt sin, mar iad siúd a mheasann na baill foirne sláinte ceirde seo a bheith riachtanach chun cabhrú leo le dualgais éigeandála, a bheith ar fáil fad is atá an fhoireann sin san áitreabh. Ba cheart an gnáthlíon garchabhróirí ceirde a mholtar sna treoirínte seo a bheith ar fáil murach sin.

Mar is amhlaidh i ngach gné den straitéis choiscitheach atá cumhdaithe san Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 (Uimh.10/2005), agus sna Rialacháin faoin Acht sin, tá ról lárnach ag ullmhú agus cothabháil an Ráitis Sábháilteachta a cheanglaítear faoi Alt 20 den Acht maidir le soláthar garchabhrach. Is deacair a rá go beacht cathain, cá háit agus cé mhéad garchabhróir ceirde ba cheart a chur ar fáil. Tíocfaidh na táscairí is fearr chun cinn sa phróiseas chun na guaiseacha a aithint agus measúnú a dhéanamh ar na rioscaí a thagann chun cinn i gcomhthéacs an Ráitis Sábháilteachta.

Ní mór roinnt fachtóirí a chur san áireamh. Áirítear orthu sin líon na bhfostaithe, cineál na hoibre, méid na guaise, leibhéal na dtionóiscí a tharlaíonn, méid agus suíomh an ionaid oibre, dáileadh na bhfostaithe laistigh den ionad oibre, cibé an bhfuil sealobair ann, infhaighteacht seirbhíse sláinte ceirde laistigh den ionad oibre agus an fad agus an fad ó sheirbhísí leighis seachtracha etc.

Fiú má léirítear sa mheasúnú go bhféadfadh sé nach mbeadh gá le garchabhróir ceirde ar bith a chur ar fáil in ionad oibre ar leith, d'fhéadfaí a mheas gur beart stuama é fostaithe a spreagadh agus cabhrú leo oiliúint oiriúnach a fháil i mbunscileanna tarrthála agus i gcóireáil éigeandála gortuithe.

D'fhéadfadh sé seo a bheith i bhfeidhm go háirithe in áiteanna oibre nuair nach dtagann aon ghuaiseacha ceirde speisialta chun cinn ach nuair is dócha go mbeidh líon suntasach neamhfhostaithe i láthair mar shampla i scoileanna, i siopaí, in áiteanna siamsaíochta.

I ngach cás, ba cheart cinneadh a dhéanamh maidir le cé acu a d'fhéadfadh nó nach bhféadfadh gá a bheith le garchabhróir ceirde, nó cé mhéad garchabhróir ceirde a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil, tar éis measúnú a dhéanamh ar na tosca ábhartha uile agus ní hamháin, mar

shampla, ar líon na bhfostaithe ag an obair. Déileáiltear leis na príomhthosca ábhartha ar bhealach níos mionsonraithe sna míreanna seo a leanas.

2.3 Líon na bhfostaithe

Cuirtear in iúl go láidir go bhfuil líon na bhfostaithe ar cheann de roinnt tosca nach mór a chur san áireamh. De ghnáth, i gcás ina léirítear sa mheasúnú riosca go bhfuil gá le garchabhróir ceirde nó garchabhairí ceirde, ba cheart go gcabhródh na critéir ghinearálta seo a leanas i dTábla 2 mar threoir úsáideach:

Tábla 2: Líon Molta na gGarchabhróirí Ceirde

An cineál ionaid oibre	Líon uasta fostaithe a bheidh i láthair ag aon am amháin	Líon na gGarchabhróirí Ceirde
Monarcha, láithreán tógála, mianach dromchla agus cairéil	Suas go 49	1 má léiríonn Measúnú Riosca ar an Ráiteas Sábháilteachta go bhfuil gá leis.
	50-149	1 ar a laghad
	150-299	2 ar a laghad
	Níos mó ná 300	1 sa bhreis in aghaidh gach 150 fostaí nó cuid díobh
Mianaigh faoi thalamh		1 in aghaidh gach 10 bhfostaí nó cuid díobh
Áiteanna oibre eile	Suas go 99	1 má léiríonn Measúnú Riosca ar an Ráiteas Sábháilteachta go bhfuil gá leis
	100-399	1
	400-699	2
	Níos mó ná 700	1 sa bhreis in aghaidh gach 300 fostaí nó cuid díobh.

I gcás ina bhfuil garchabhróir as láthair i gcúinsí sealadacha agus eisceachtúla

I gcás ina bhfuil garchabhróir ceirde “as láthair i gcúinsí sealadacha agus eisceachtúla”, féadfaidh an fostóir a chinntiú go bhfuil duine/ daoine ainmnithe chun duine gortaithe nó breoite a ghabháil ar láimh go dtí go bhfaightear cúnamh liachta. Is iad na feidhmeanna a bheadh ag an duine sin go príomha, mura mbeadh oiliúint i mbunscileanna tarrthála faighte aige, cúnamh iomchuí a lorg, mar shampla cúnamh leighis a luaithe is féidir agus a áirithiú nach ligfí d’aon rud eile tarlú a chuirfeadh le fadhbanna an duine ghortaithe.

Ba cheart a thabhairt faoi deara, sa chomhthéacs sin, nach meastar gur ‘imthosca sealadacha agus eisceachtúla’ iad neamhláithreachtaí intuatha, amhail saoire bhliantúil phleanáilte. Ní rogha inghlactha lánaimseartha iad na daoine ainmnithe sin seachas garchabhróirí ceirde a bhfuil gá leo. Go hidéalach, ba cheart oiliúint i ngarchabhair éigeandála agus bunscileanna tarrthála a bheith ag daoine ainmnithe. Is iad na príomhfheidhmeanna a bheadh acu, áfach, ná freagracht a ghlacadh as an gcás má tharlaíonn gortú tromchúiseach nó breoiteacht thromchúiseach.

2.4 Leibhéal na guaise

I gcás ina mbaineann guaiseacha sonracha nó neamhghnácha le gnóthas, ba cheart oiliúint bhreise nó oiliúint speisialaithe a bheith faighte ag na garchabhaireoirí ceirde, go háirithe maidir le riachtanais gharchabhrach ghnóthas an fhostóra.

D’áireofaí an méid seo a leanas leis na fostaíochtaí sin:

- a. monarchana feola,
.....
- b. monarchana adhmaadóireachta,
.....
- c. monarchana inar léir ón taithí a fuarthas, d’ainneoin uasmhéadú na socruithe sábháilteachta, gur minic a tharlaíonn tionóiscí a dteastaíonn garchabhair ina leith,
.....
- d. ionaid oibre amhail ospidéil, ina bhfuil riosca suntasach nochta d’oibreáin bhitheolaíocha,
.....
- e. ionaid oibre ina bhfuil baol nimhithe ó shubstaintí tocsaineacha, mar shampla cianídí áirithe nó comhdhúile gaolmhara,
.....
- f. ionaid oibre ina bhfuil baol dónna ó shubstaintí creimneacha nó ocsaídeacha, mar shampla aigéad hidreafluarach,
.....
- g. ionaid oibre ina bhfuil baol ann go nochtfar trí thimpiste do shubstaintí guaiseacha iad, mar shampla gáis thocsaineacha, ghreannaitheacha nó asfacsacha, a éilíonn ocsaigin le haghaidh athbheochana,
.....
- h. oibríochtaí mianadóireachta faoi thalamh, agus
.....
- i. ionaid oibre ina n-eascaíonn riachtanais shonracha eile as rioscaí a shainnítear sa Ráiteas Sábháilteachta a cheanglaítear le hAlt 20 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 (Uimh. 10/2005).

2.5 Inrochtaineacht garchabhróirí

Ba cheart go mbeadh garchabhair cheirde inrochtana ag formhór an lucht saothair nó suite san áit is dóichí a dtarlóidh gortú. Mar sin féin, d'fhéadfadh sé nach mbeadh socruithe láraithe den sórt sin oiriúnach do ghléasra mór nó d'áitreabh mór ina bhfuil níos lú fostaithe scaipthe thar limistéar leathan. I ndálaí den sórt sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le garchabhair cheirde a scaipeadh ar bhonn níos forleithne. Ní mór modhanna éifeachtacha cumarsáide a mheas agus a dhoiciméadú.

2.6 Fad ó sheirbhísí leighis

Ní mór machnamh a dhéanamh ar shuíomh na seirbhísí leighis is gaire, ar nós cleachtais Lia-Chleachtóirí Ginearálta, Aonaid Áitiúla Díobhála agus Rannóga Éigeandála. Chomh maith leis sin, ní mór aird a thabhairt ar ghaireacht na seirbhísí éigeandála agus tarrthála, mar aon le rochtain ar áiteanna iargúlta nó iargúlta. Bunaithe ar na tosca sin, d'fhéadfadh sé gur ghá líon na ngarchabhar ceirde a mhéadú i ngach catagóir a leagtar amach i dTábla 2.

2.7 Níos mó ná fostóir amháin ag obair le chéile

Nuair a bhíonn fostaithe de chuid níos mó ná fostóir amháin ag obair le chéile agus nuair is mian leis na fostóirí lena mbaineann dúbailt garchabhrach a sheachaint, féadfaidh siad comhaontú a dhéanamh trína soláthraíonn duine amháin acu na garchabhair cheirde is gá. Ní mór an socrú seo a dhoiciméadú agus a chur in iúl d'fhostaithe.

2.8 Fostaithe ag obair lasmuigh d'áitreabh na bhfostóirí

I gcás fostaithe a oibríonn go rialta lasmuigh de shuíomh seasta a bhfostóra in áiteanna iargúlta nó i gcás ina mbaineann an obair le taisteal achair fhada i limistéir iargúlta óna bhféadfadh sé a bheith deacair rochtain a fháil ar shaoráidí timpiste agus éigeandála, ba cheart duine amháin a bheith ina garchabhair cheirde. Bheadh feidhm leis sin go háirithe in imthosca ina n-úsáidtear innealra agus ceimiceáin a d'fhéadfadh a bheith contúirteach, mar shampla in oibríochtaí foraoiseachta, conraitheoirí talmhaíochta.

2.9 Garchabhróirí ceirde a roghnú

Tá go leor fostaithe sásta leis an deis dul faoi oiliúint garchabhrach, agus ba cheart na fostaithe sin a spreagadh chun é sin a dhéanamh. Agus garchabhróirí ceirde á roghnú, tá sé tábhachtach go mbeadh na tascanna oibre eile ar a bhfuil siad fostaithe de chineál a ligfidh dóibh iad seo a fhágáil láithreach agus dul go tapa chuig láthair éigeandála.

2.10 Oiliúint do gharchabhróirí ceirde i nguaiseacha speisialta

In a lán cásanna, is leor an oiliúint i gcabhair ghinearálta ar chaighdeán FAR PHECC. Mar sin féin, d'fhéadfadh sé go mbeadh ar gharchabhair cheirde dul faoi oiliúint speisialaithe bhreise má tá fostaithe san ionad oibre neamhchosanta ar aon ghuaiseacha speisialta

amhail:

- riosca nimhithe ag substaintí tocsaineacha, mar shampla ciainídí áirithe agus comhdhúile gaolmhara,
- riosca dóna ó shubstaintí creimneacha nó ocsáideacha, mar shampla aigéad hidreafluarach,
- riosca nochtá thimpisteigh do shubstaintí guaiseacha, mar shampla gáis thocsaineacha, ghreannaithe nó asfacsacha, a éilíonn ocsaigin le haghaidh athbheochana, nó
- rioscaí sonracha eile a aithníodh sa Ráiteas Sábháilteachta a cheanglaítear le hAlt 20 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 (Uimh. 10/2005).

Agus é beartaithe aige aon phróiseas nua a thabhairt isteach, ba cheart don fhostóir a mheas an mbeidh gá le hoiliúint ghuaise bhreise nó shonrach do gharchabhair cheirde. Maidir le ceanglais gharchabhrach bhreise le haghaidh substaintí guaiseacha, tagraítear do roinn 4 sa Bhileog Sonraí Sábháilteachta. Sna cásanna sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le hoiliúint speisialaithe bhreise.

2.11 Rochtain ar chomhairle oilte nó sainchomhairle

In a lán cásanna, bainfear úsáid as scileanna garchabhróirí ceirde agus cabhair á fáil ó phearsanra leighis, altranais nó ón tseirbhís otharchairr. Áirítear le garchabhróirí, mar a shainmhínítear sna Rialacháin í, cóir leighis a chur ar mhionghortuithe nach dteastóidh seirbhísí ó phearsanra leighis, altranais nó na seirbhísí otharchairr uathu i gcónaí. Uaireanta, áfach, d'fhéadfadh comhairle leighis nó altranais a bheith de dhíth ar gharchabhróirí ceirde ar ábhair ghinearálta a bhaineann leis na gnéithe sin de gharchabhair.

Dá bhrí sin, ba cheart d'fhostóirí a áirithiú go bhfuil garchabhróirí ceirde ar an eolas faoi fhoinsí féideartha comhairle den sórt sin, mar shampla, ó liachleachtóirí cláraithe, ó altraí ginearálta cláraithe, agus ó pharaimhíochaineoirí. I gcás ina bhfuil seirbhís sláinte ceirde ar fáil, cibé acu san ionad oibre nó ar shlí eile, ba cheart do na seirbhísí sin maoirseacht a dhéanamh ar gharchabhróirí ceirde.

2.12 Cosaint ar ionfhabhtú

Ní mór do gharchabhróirí ceirde agus do theagascóirí garchabhrach ceirde breithniú a dhéanamh ar chúram a sholáthar do dhaoine ar iompróirí rioscaí ionfhabhtaithe iad amhail Heipitíteas B, H.I.V. agus galair theagmhálacha eile. Ba cheart teicnící garchabhrach a bhféadfadh teagmháil le fuil nó le sreabháin choirp eile a bheith i gceist leo a mhúineadh agus a chur i gcrích agus an riosca seo á chur san áireamh. D'fhéadfaí a áireamh le hoiliúint den sórt sin úsáid trealamh aerála lena seachnaítear teagmháil dhíreach ó bhéal nó trealamh cosanta pearsanta eile amhail éadaí súl, maisc aghaidhe nó gúnaí cosanta ar cheart dóibh a bheith ar chaighdeán atá oiriúnach don ghuais bhitheolaíoch a d'fhéadfadh a bheith ann. Ba cheart machnamh a dhéanamh ar imdhíonadh i gcoinne Heipitíteas B nuair a d'fhéadfadh sé a bheith nochtaithe d'fhuil.

2.13 Leibhéil eile scileanna garchabhrach

Ar choinníoll go gcloítear le leibhéil infhaighteachta garchabhrach ceirde a leagtar amach sna treoirínite seo, féadfaidh fostóirí agus daoine féinfhostaithe oiliúint a chur ar bhail foirne eile i scileanna garchabhrach. I measc samplaí de na leibhéil seo tá bunscileanna tarrthála lena n-áirítear athbheochan chardascamhógach (CPR) agus cóireáil éigeandála ar ghortuithe de bharr aon ghuaiseacha speisialta a thagann chun cinn.

2.14 Cóireáil gharchabhrach a thaifeadadh

Ba cheart sonraí na gcásanna uile a ndéileálann garchabhróir ceirde leo a iontráil i leabhar taifid cóireála garchabhrach agus ba cheart iad a choinneáil in áit shlán oiriúnach, agus cineál

rúnda na gcásanna sin á urramú. Is sampla é Tábla 3 de mhionsonraí ba cheart a thaifeadadh. Ba cheart an taifead a choinneáil i gcomhréir leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS). Ba cheart na taifid gharchabhrach a chur ar fáil i gcónaí arna iarraidh sin do Chigire de chuid an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta.

I roinnt suíomhanna, d'fhéadfaí breithniú a dhéanamh ar [Thuarascáil Cúram Otharsheirbhíse PHECC \(ACR\)](#) a úsáid, go háirithe i gcásanna inar dócha go n-iompróidh an tseirbhís otharchair an t-othar chuig an ospidéal. Ba chóir an chóip is airde den ACR a chur ar aghaidh chuig an gcleachtóir otharcharr agus an t-othar á thabhairt ar lámh. Tá sé seo ar fáil ar shuíomh gréasáin PHECC.

I gcás gach taifid gharchabhrach, ní mór an taifead a choinnítear a stóráil go slán agus rochtain a bheith teoranta dóibh siúd amháin a bhfuil an t-údarás acu é sin a dhéanamh maidir le cúram an othair.

Tábla 3: Sonraí faoi Chóireáil Garchabhrach

Ainm an duine ghortaithe nó an duine bhreithe	Cineál gortaithe nó breiteachta	Cóireáil tugtha	Filleadh ar an obair/curtha ar aghaidh le haghaidh tuilleadh cóireála	Ainm an Gharchabhróra Gairme	Dáta & Am na cóireála

2.15 Oiliúint, measúnú agus deimhniú garchabhróirí ceirde

Is é caighdeán oiliúna na [Comhairle um Chúram Práinne Réamh-Ospidéil](#) (PHECC) an caighdeán íosta aitheanta reatha maidir le garchabhair cheirde in ionaid oibre. Is é PHECC an rialtóir reachtúil atá freagrach as caighdeáin oideachais agus oiliúna a fhorbairt do shraith cúrsaí ar leibhéal an fhreagróra amhail Céadfhreagairt Chairdiach (CFR) agus Freagairt Gharchabhair (FAR). Tá Treoirínite maidir le Cleachtas Cliniciúil ullmhaithe ag PHECC don Chúrsa Freagartha Garchabhair Treoirínite maidir le Cleachtas Cliniciúil PHECC Freagróir Garchabhrach. Tá an Caighdeán Freagartha Garchabhrach (FAR) ceaptha ag PHECC chun oiliúint chuí a thairiscint do dhaoine aonair agus do ghrúpaí a dteastaíonn tacar scileanna garchabhracha uathu lena n-áirítear an chéad fhreagairt chairdiach. Tá an caighdeán seo deartha chun na ceanglais maidir le garchabhair agus tacaíocht bhunúsach saoil (BLS) a chomhlíonadh a d'fhéadfadh teacht ar dhuine ar a dtugtar 'Freagróir Garchabhrach'.

2.16 Fad oiliúna

Tá an oiliúint tosaigh FAR bunaithe ar chúrsa 3 lá (18 uair an chloig) sa seomra ranga. Tá an oiliúint agus an deimhniú seo bailí ar feadh 2 bhliain.

- Tá oiliúint athdheimhniúcháin bunaithe ar chúrsa 2 lá (12 uair) sa seomra ranga. De ghnáth, is féidir le daoine aonair a fhaigheann deimhniú laistigh de 30 lá tar éis dá ndeimhniú ar leibhéal an fhreagróra dul in éag tabhairt faoin gcúrsa athdheimhniúcháin níos giorra seo.
- Tá foghlaim chumaisc ar fáil. Laghdaíonn sé seo an oiliúint sa seomra ranga go 2 lá don oiliúint tosaigh agus go 1 lá don oiliúint athdheimhniúcháin. Tá liosta de na hinstiúidí a chuireann cúrsaí ar fáil trí fhoghlaim chumaisc ar fáil [ar shuíomh gréasáin PHECC](#).

2.17 Deimhniú ar Oiliúint an Fhreagróra Garchabhrach

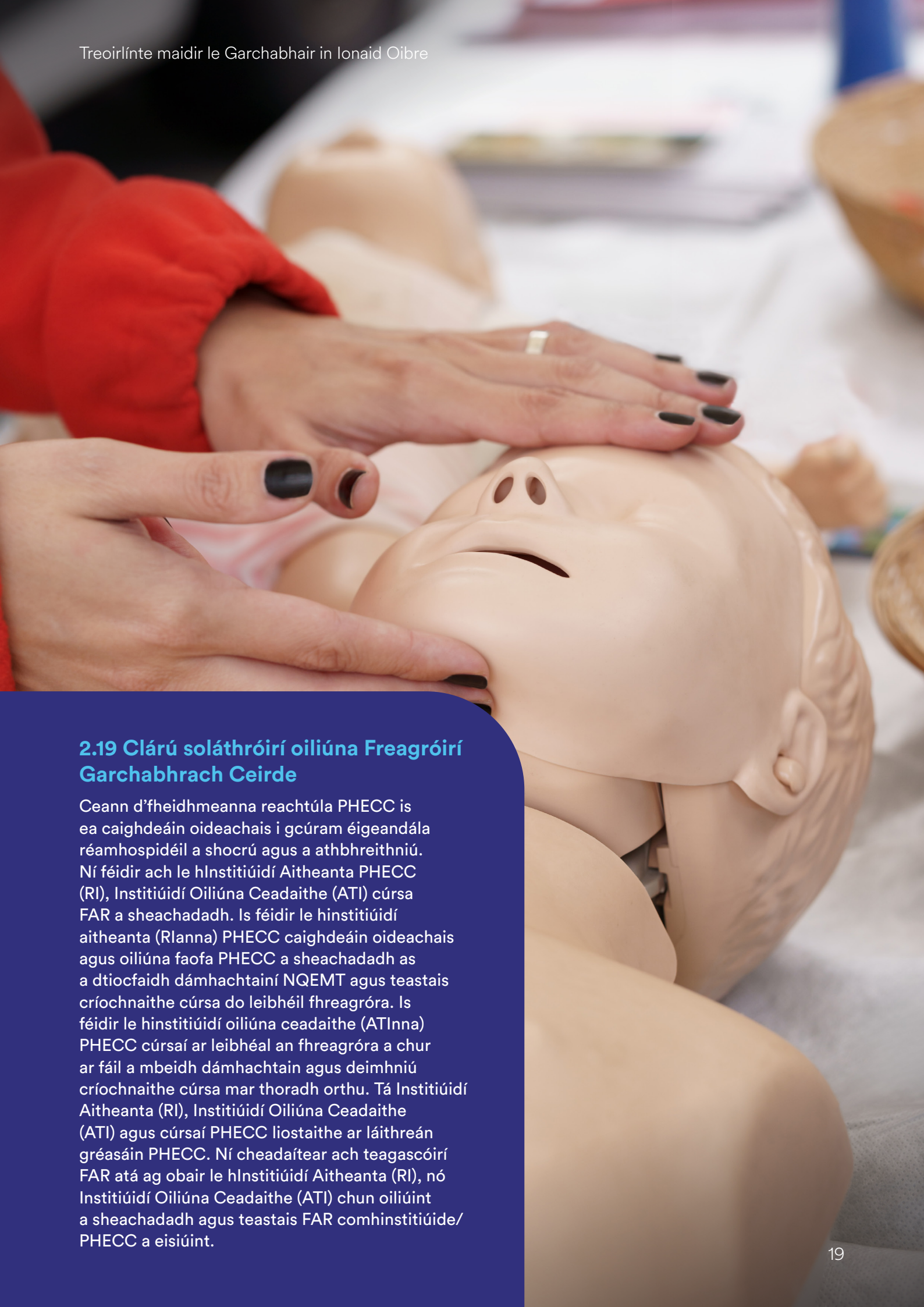
Tá sé éigeantach cártaí/deimhnithe freagartha garchabhair comhphárteacha PHECC/institiúid aitheanta a bhronnadh ar rannpháirtithe rathúla. Ní mór an coinbhinsiún ainmniúcháin bunaithe arna sholáthar ag PHECC a úsáid le haghaidh na ndámhachtainí sin. Rachaidh an deimhniú in éag tar éis 2 bhliain. Teastaíonn athdheimhniú i bhFreagairt Garchabhrach gach 2 bhliain. Feic [Freagraí Cheisteanna Coitianta an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta maidir le Garchabhair](#) chun Deimhniú samplach FAR PHECC a fháil.

Ba cheart taifid i scríbhinn de na dátaí a bhfuair garchabhair cheirde a ndeimhnithe inniúlachta (lena n-áirítear aon deimhnithe in oiliúint gharchabhrach bhreise nó shonrach guaise agus in oiliúint athnuachana) a choinneáil ag gach ionad oibre agus ba cheart iad a chur ar fáil do Chigire de chuid an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta arna iarraidh sin. Tá sé riachtanach go gcinntíonn ionaid oibre go gcuirtear an deimhniú ceart PHECC ar fáil.

2.18 Oiliúint a chur ar theagascóirí Freagartha Garchabhair Ceirde

Chun a bheith incháilithe le haghaidh iontrála ar chúrsa teagascóra FAR ní mór duit:

- a. Deimhniú bailí soláthraí FAR nó EFR a bheith agat nó fianaise ar chlárú cleachtóra PHECC (EMT, P nó AP) a thaispeáint.
- b. Bíodh teastas bailí teagascóra CFR agat, tabhair faoi deara nach mór é seo a choinneáil.
- c. Cúrsa 2 lá a dhéanamh mar Theagascóir FAR lena n-áirítear teagasc i modhanna teagaisc agus tréimhse de chleachtas múinteoireachta faoi mhaoirseacht. Ní shonraítear tréimhse an chleachtais teagaisc faoi mhaoirseacht agus féadfar síneadh a chur léi go dtí go mbainfear na torthaí foghlama sonracha amach. Is é an gnáthbhealach ná cabhrú leis an gcéad chúrsa, cuid a mhúineadh don dara ceann agus an tríú cuid a sheachadadh go neamhspleách agus monatóireacht á déanamh air.

2.19 Clárú soláthróirí oiliúna Freagróirí Garchabhrach Ceirde

Ceann d'fheidhmeanna reachtúla PHECC is ea caighdeáin oideachais i gcúram éigeandála réamhospidéal a shocrú agus a athbhreithniú. Ní féidir ach le hInstitiúidí Aitheanta PHECC (RI), Institiúidí Oiliúna Ceadaithe (ATI) cúrsa FAR a sheachadadh. Is féidir le hInstitiúidí aitheanta (RIanna) PHECC caighdeáin oideachais agus oiliúna faofa PHECC a sheachadadh as a dtiocfaidh dámhachtainí NQEMT agus teastais críochnaithe cúrsa do leibhéal fhreagróra. Is féidir le hInstitiúidí oiliúna ceadaithe (ATIanna) PHECC cúrsaí ar leibhéal an fhreagróra a chur ar fáil a mbeidh dámhachtain agus deimhniú críochnaithe cúrsa mar thoradh orthu. Tá Institiúidí Aitheanta (RI), Institiúidí Oiliúna Ceadaithe (ATI) agus cúrsaí PHECC liostaithe ar láithreán gréasáin PHECC. Ní cheadaítear ach teagascóirí FAR atá ag obair le hInstitiúidí Aitheanta (RI), nó Institiúidí Oiliúna Ceadaithe (ATI) chun oiliúint a sheachadadh agus teastais FAR comhInstitiúide/ PHECC a eisiúint.

Caibidil 3 - Seomraí garchabhrach, trealamh agus cumarsáid

3.1 Critéir maidir le forálacha

Ceanglaítear ar gach ionad oibre seomra garchabhrach amháin nó níos mó a bheith acu má léirítear sa Ráiteas Sábháilteachta agus sa mheasúnú riosca go bhfuil gá leis sin agus go bhfuil sé bunaithe ar na critéir seo a leanas:

- Méid an áitribh
- Cineál na gníomhaíochta atá á déanamh
- Minicíocht na dtionóiscí a tharlaíonn
- Guaiseacha speisialta a bheith ann
- Fad ón tsaoráid liachta chuí is gaire

Ciallaíonn áit oibre sa chomhthéacs seo áit atá beartaithe chun stáisiúin oibre agus trealamh oibre a choinneáil agus aon áit eile laistigh den limistéar oibre a bhfuil rochtain ag fostaithe uirthi le linn a bhfostaíochta.

Ní gá seomraí garchabhrach a chur ar fáil sna háiteanna seo a leanas:

- modhanna iompair a úsáidtear lasmuigh den ionad oibre, nó áiteanna oibre laistigh de mhodhanna iompair;
- báid iascaireachta;
- páirceanna, coillte agus talamh eile atá ina gcuid de ghnóthas talmhaíochta nó foraoiseachta ach atá suite ar shiúl ó fhoirgnimh an ghnóthais.

Seachas na réimsí sin atá eisiata go sonrach, beidh ar fhostóirí a chinneadh an bhfuil feidhm ag ceanglais na Rialachán seo maidir lena n-áiteanna oibre. Braitheann an gá atá le seomra garchabhrach ní hamháin ar líon na ndaoine atá fostaithe san ionad oibre ach ar mhéid an riosca freisin. Má bhíonn sé deacair rochtain a fháil ar áiseanna tionóisce agus éigeandála nó má bhíonn obair scaipthe mar gheall ar láthair na hoibre, ba chóir don fhostóir cinneadh a dhéanamh an bhfuil gá le seomra garchabhrach.

Go ginearálta, ba cheart d'fhostóir ar bith a mbaineann riosca réasúnta ard ó ghuaiseacha lena ionad oibre seomra garchabhrach atá feistithe go cuí agus a bhfuil foireann chuí aige a chur ar fáil. Ní mór garchabhair cheirde amháin ar a laghad a bheith ag aon áit oibre ina bhfuil gá le seomra garchabhrach. I gcás ina bhfuil seirbhís sláinte ceirde in áitreabh, féadfar an mháinliacht nó an oifig a oibríonn ón tseirbhís sin a mheas mar an seomra garchabhrach, ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach i mír 3.2.

3.2 Coinníollacha íosta do sheomraí garchabhrach

I gcás ina bhfuil gá le seomraí garchabhrach, ba cheart na coinníollacha íosta seo a leanas a chomhlíonadh:

- a. Ba cheart garchabhair cheirde a bheith freagrach as an seomra garchabhrach a chothabháil chun a chinntiú go ndéantar é a stocáil de réir an chaighdeáin is gá agus go gcoinnítear glan é i gcónaí agus réidh lena úsáid láithreach.
- b. Ba cheart garchabhróir ceirde a bheith ar fáil i gcónaí nuair a bhíonn fostaithe ag an obair.
- c. Ba cheart an seomra a bheith ar fáil go héasca i gcónaí nuair a bhíonn fostaithe ag an obair agus níor cheart é a úsáid chun aon chríche seachas garchabhair a thabhairt nó seirbhísí sláinte ceirde a sholáthar.
- d. Ba chóir an seomra a bheith suite chomh gar agus is féidir do phointe rochtana le haghaidh iompair chuig an ospidéal, agus suíomh agus leagan amach an ionaid oibre á gcur san áireamh.
- e. Ba chóir go mbeadh an seomra mór go leor chun tolg a shealbhú, le spás do dhaoine oibriú timpeall air, agus cathaoir.
- f. Ba cheart bealach isteach an tseomra a bheith leathan go leor chun freastal ar thralaí otharchairr, ar shínteán, ar chathaoir rothaí nó ar chathaoir iompair.
- g. Ba cheart saoráidí agus trealamh oiriúnach a bheith sa seomra, clúdach urláir neamh-thréscaoilteach a bheith ann agus ba cheart é a aeráil, a théamh, a lasadh agus a chothabháil go héifeachtach. Ba chóir go mbeadh gach dromchla éasca le glanadh. Ba cheart an seomra a ghlanadh gach lá oibre agus ba cheart socruithe oiriúnacha maidir le dramhaíl agus diúscairt dramhaíola guaisí a chur ar fáil.
- h. Saoráidí oiriúnacha mar shampla, ba chóir cathaoir amháin nó níos mó a chur ar fáil gar don seomra garchabhrach más gá d'fhostaithe fanacht le haghaidh cóireála. Ba chóir iad seo a choinneáil glan agus a chothabháil go maith.
- i. Ba chóir an seomra a aithint go soiléir mar sheomra garchabhrach trí chomhartha.
- j. Ba cheart fógra a chur i gceangal le doras an tseomra garchabhrach ina dtaispeánfar go soiléir ainmneacha agus láithreacha na garchabhrach ceirde is gaire nó aon phearsanra iomchuí eile.
- k. Ba cheart modhanna oiriúnacha cumarsáide a chur ar fáil, amhail teileafón.
- l. Ba cheart aon sonraí teagmhála éigeandála a bheith infheicthe don gharchabhair laistigh den seomra garchabhrach, lena n-áirítear seoladh an láithreáin agus Eircode a d'fhéadfadh a bheith riachtanach a sholáthar do na seirbhísí éigeandála.

3.3 Áiseanna agus trealamh seomra garchabhrach

Ba cheart na saoráidí agus an trealamh íosta seo a leanas a sholáthar i seomraí garchabhrach:

1. Doirteal a bhfuil uisce reatha te agus fuar ar fáil i gcónaí ann.

8. Dramhaíl oiriúnach agus saoráidí dramhaíola guaisí.

2. Uisce óil agus soithí óil indiúscartha.

9. Tolg (le dromchla uiscédhíonach) agus pilliúir agus pluideanna a ghlantar go minic.

3. Stóras oiriúnach le haghaidh trealamh garchabhrach agus ábhair.

10. Cathaoir.

4. Trealamh garchabhrach.

11. Babhla nó báisín.

5. Dromchlaí oibre a bhfuil barr réidh orthu.

12. Baill éadaigh chosanta ghilana lena n-úsáid ag garchabhróirí.

6. Gallúnach.

13. Leabhar taifid cóireála garchabhrach.

7. Tuáillí páipéir.

I gcás ina bhfuil gá le trealamh garchabhrach speisialta, féadfar an trealamh sin a stóráil sa seomra garchabhrach freisin. I gcás, mar shampla, ina gcumhdaíonn áit oibre limistéar mór nó ina roinntear í i roinnt limistéar oibre leithleach agus féinchiúmsitheach, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le trealamh oiriúnach a sholáthar chun duine nó daoine gortaithe nó breoite a iompar. Nuair a chuirtear blaincíd ar fáil, ba chóir iad a stóráil taobh leis an trealamh agus ar bhealach a choinneoidh saor ó dheannach agus taise iad.

3.4 Seomra garchabhrach nua a fheistiú

Agus seomra garchabhrach nua á fheistiú, ba cheart machnamh a dhéanamh ar an ngá atá le leithris a bheith in aice láimhe agus an seomra a bheith ar urlár na talún. Ba cheart go gceadódh conairí, ardaitheoirí agus doirse as a dtagann an seomra garchabhrach rochtain do shínteán tralaí otharchairr, do chathaoir rothaí nó do chathaoir iompair. Ba cheart aird a thabhairt freisin ar an bhféidearthacht cineál iomchuí soilsithe éigeandála a chur ar fáil.

3.5 Naisc chumarsáide leis an ionad oibre

Tá sé riachtanach i gcás timpiste nó breoiteacht thobann, gur féidir teagmháil láithreach a dhéanamh leis an garchabhair cheirde ar glao-dhualgas nó le pearsanra iomchuí eile. Ba cheart, dá bhrí sin, modhanna éifeachtacha cumarsáide a chur ar fáil idir gach réimse oibre, an seomra garchabhrach agus an garchabhróir ceirde ar glao-dhualgas.

I bhformhór na n-ionad oibre, is é an bealach cuí ná nasc teileafóin (líne thalún nó soghluaiste), ach sa chás go bhfuil cineál na hoibre a dhéantar nó leagan amach ionaid oibre mar shampla láithreán tógála chomh mór sin nach bhfuil teileafón ar fáil go héasca i ngach limistéar oibre, beidh gá le modhanna eile cumarsáide mar shampla raidió. Caithfidh aon láithreán a rialaíonn Rialacháin ATEX a chinntiú go n-úsáideann siad modhanna cumarsáide atá oiriúnach do na timpeallachtaí seo. In éagmais garchabhróirí ceirde, tá feidhm ag an gcritéar sin maidir le daoine freagracha a ainmnítear sa Ráiteas Sábháilteachta.

3.6 Teagmháil le seirbhísí seachtracha

Caithfidh pleananna agus nósanna imeachta leordhóthanacha a bheith ag gach fostóir a bheidh le leanúint agus bearta a bheidh le déanamh i gcás éigeandála mar a cheanglaítear le hAlt 11 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 (Uimh.10/2005). Chuige sin, beidh gá fostaithe a ainmniú agus oiliúint a chur orthu chun na pleananna, na nósanna imeachta agus na bearta sin a chur chun feidhme. D'fhéadfaí a áireamh leis sin aon teagmháil riachtanach a shocrú leis na seirbhísí éigeandála iomchuí, go háirithe i gcás ina bhféadfadh an obair atá á déanamh a bheith guaiseach nó i gcás ina bhfuil rochtain ar chóireáil laistigh den áit oibre deacair, nó i gcás ina bhfuil an áit oibre scoite amach.

HSA

An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
Health and Safety Authority

Uimh. Choda.: HSA0529

ISBN: 978-1-84496-304-1